

STUDIA HISTORICA GEDANENSIA
TOM IX (2018)

INSTYTUT HISTORII
WYDZIAŁ HISTORYCZNY UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

STUDIA HISTORICA GEDANENSIA
TOM IX (2018)

„Studia Historica Gedanensia”
jest rocznikiem humanistycznym publikującym teksty
o tematyce historycznej. Istnieje od 2010 r.
Wydaje tomy tematyczne, nad którymi pieczę sprawują
redaktorzy specjaliści danej dziedziny.
Redakcja dąży do tego, aby w każdym z tomów były obecne
artykuły obejmujące epokę starożytności, przez średniowiecze,
czasy nowożytne, po wiek XIX i XX.
Nadesłane propozycje artykułów są dyskutowane
na posiedzeniu komitetu redakcyjnego, a w wypadku
akceptacji przydzielone recenzentom
specjalizującym się w danej epoce historycznej.

Dotychczas ukazały się:

- t. I (2010): „Brod i smród”, red. Iwona Janicka
- t. II (2011): „Przewroty – rewolucje – wojny”, red. Adam Kosidło
- t. III (2012): „Historia flirtu”, red. Piotr Perkowski
- t. IV (2013): „Nietolerancja”, red. Anna Łysiak-Łątkowska
- t. V (2014): „Od exsilii do exile. Przymus w migracjach”, red. Anna Mazurkiewicz
- t. VI (2015): „Z podatkiem przez wieki”, red. Anna Łysiak-Łątkowska i Tomasz Rembalski
- t. VII (2016): „Z Bogiem i przeciwko Bogu”, red. Sławomir Kościelak
- t. VIII (2017): „PARS IN TOTO. Mniejszości w ciągu dziejów”, red. Przemysław Różański

INSTYTUT HISTORII
WYDZIAŁ HISTORYCZNY UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

STUDIA HISTORICA GEDANENSIA
TOM IX (2018)

OBRAZY I SŁOWA
W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
JAKO ŚWIADECTWO PRZESZŁOŚCI

pod redakcją
Tomasza Maćkowskiego

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2018

Rada naukowa SHG: Grzegorz Berendt (Uniwersytet Gdański), Marcin Hintz (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie), Tomasz Knoz (Uniwersytet im. Masaryka w Brnie), Beata Możejko (Uniwersytet Gdański), Piotr Perkowski (Uniwersytet Gdański), Tadeusz Stegner (Uniwersytet Gdański), Beata Wojciechowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), Leonid Zaskilniak (Lwowski Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki)

Komitet redakcyjny: Grzegorz Berendt, Iwona Janicka, Barbara Klasa, Sławomir Kościelak, Anna Łysiak-Łątkowska, Tomasz Maćkowski, Anna Mazurkiewicz, Beata Możejko, Piotr Perkowski (sekretarz), Tomasz Rembalski, Przemysław Różański, Tadeusz Stegner (przewodniczący)

Recenzenci: Piotr Birecki, Jarosław Bodzek, Paweł Brudek, Tomasz Duchnowski, Jarosław Dutkowski, Arkadiusz Dymowski, Grażyna Jurkowlaniec, Mariola Hoszowska, Ksawery Jasiak, Violetta Julkowska, Jolanta Kolbuszewska, Wojciech Krawczuk, Małgorzata Konopnicka, Lech Marek, Giennadij Matwiejew, Krystyna Piątkowska, Adam Regiewicz, Volodymyr Vashchenko, Piotr Witek, Marek Woźniak, Michał F. Woźniak, Leonid Zaskilniak, Antoni Ziemia

Redakcja tekstów w języku polskim: Maria Kosznik
Tłumaczenie streszczeń tekstów na język angielski: David Malcolm
Skład i łamanie: **PRACOWNIA**

Na okładce rysunek François Chauveau, Allegory of History (XVII w.),
ze zbiorów Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku
(wykorzystany na prawach wolnego
dostępu – domena publiczna)

Projekt okładki i stron tytułowych: Andrzej Taranek

Adres redakcji: Wydział Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Wita Stwosza 55, 80-952 Gdańsk
e-mail: shg@ug.edu.pl

Redakcja deklaruje, że wersja papierowa czasopisma naukowego
„Studia Historica Gedanensia” jest wersją pierwotną

Publikacja sfinansowana
z działalności statutowej Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego
Uniwersytet Gdański

ISSN 2081-3309

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Spis rzeczy

Wstęp (<i>Tomasz Maćkowski</i>)	9
---	---

ARTYKUŁY

Jacek Rakoczy	
Monetary series "PROVINCIA DACIA" in the Roman coinage	15
Michał Michalak	
Uzbrojenie w obrazach Jana van Eycka. Analiza bronioznawcza. Realizm czy symbolizm?	26
Monika Jankiewicz-Brzostowska	
Topos dzikiego człowieka i jego recepcja w późnogotyckim malarstwie w Polsce.	55
Jacek Kriegseisen	
Obraz i słowo. Srebrne epitafium Barbary Kaweckiej w kościele pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Toruniu	85
Tomasz Maćkowski	
Między obrazami a słowami – problem interpretacji ikonografii artefaktów na przykładzie gdańskich tokenów „zwierzęcych” z lat 1574–1577	102
Adam Górski	
Problemy i perspektywy edycji epigrafiki zaginionej.	117
Michał Dalidowicz	
Perspektywa badań epigraficznych a koncepcja zarządzania informacją	130
Violetta Julkowska	
Problem „wizualizacji” przeszłości w narracjach o historii w pierwszej połowie XIX w.	138
Barbara Klasa	
Obraz Habsburgów w <i>Dziejach narodu polskiego</i> Teodora Morawskiego	157
Wim Coudenys	
A Country of Heroes? Belgium in Russian Propaganda during WWI... and after	170

Виталий Масненко	
Мифологема «братских народов» как идеальная модель русско-украинских отношений в советской/российской историографии	183
Andrzej Czyżewski	
Obraz wroga – Stanisław Sojczyński „Warszyc” w prasie, literaturze i filmie PRL	208
Piotr Koprowski	
Ład spełniony w obrazie. Wokół antropologii fotografii	229
Anna Borkiewicz	
Kody dominujące w memach internetowych dotyczących historii Polski	237

KRONIKA

Scientific conference: “The fate and significance of the heritage of monasteries dissolved in former Royal Prussia. On the 180th anniversary of the dissolution of the last monasteries in Gdańsk”. (Gdańsk, 22 October 2015)	251
---	-----

RECENZJE

<i>Zbiór tłoków i stempli pieczętnych w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu</i> , pod redakcją Piotra Pokory, przy współpracy Marcina Hlebionka, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Poznań 2015, ss. 325 (<i>Krzysztof Maciej Kowalski</i>)	257
Jarosław Dutkowski, <i>Złoto czasów dynastii Wazów</i> , t. 1, Stowarzyszenie Numizmatyków Polskich, Gdańsk 2015, ss. 544 oraz t. 2, Stowarzyszenie Numizmatyków Polskich, Gdańsk 2016, ss. 560 (<i>Tomasz Maćkowski</i>)	262
Zbigniew Zajchowski, <i>Elbląg wczoraj – Elbląg dziś</i> , Uran, Elbląg 2017, ss. 232 (<i>Agnieszka Krzywdzińska</i>)	267

Contents

Introduction (<i>Tomasz Maćkowski</i>)	9
Jacek Rakoczy	
Monetary series “PROVINCIA DACIA” in the Roman coinage	15
Michał Michalak	
Armament in the paintings of Jan van Eyck. Analysis of Medieval Weaponry. Realism or symbolism?	26
Monika Jankiewicz-Brzostowska	
Motive of a Wild Man and its Reception in the Polish Late Mediaeval Painting	55
Jacek Kriegseisen	
The Painting and the Word. Barbara Kawecka’s Silver epitaph in Church of St. John the Baptist and St. John the Evangelist in Toruń	85
Tomasz Maćkowski	
Between images and words – the problem of artifacts’ iconography interpretation on the example of Gdańsk tokens with images of animals from 1574–1577	102
Adam Górski	
Problems and perspectives of “lost epigraphy” primary source editions	117
Michał Dalidowicz	
The perspective of epigraphic research and the concept of information management	130
Violetta Julkowska	
The problem of “visualisation” of the Past in narration about history in the first half of the XIX-th century	138
Barbara Klasa	
The Image of the Habsburg dynasty in the <i>History of the Polish Nation</i> by Theodore Morawski	157
Wim Coudenys	
A Country of Heroes? Belgium in Russian Propaganda during WWI... and after	170

Vitalii Masnenko	
Mythologem of “fraternal nations” as the ideal model of Russian-Ukrainian relations in the Soviet/Russian historiography	183
Andrzej Czyżewski	
The Image of the Enemy – Stanisław Sojczyński “Warszyc” in the Press, Literature and Cinematography of the People’s Republic of Poland	208
Piotr Koprowski	
Order fulfilled in the insult. Around the anthropology of the photograph	229
Anna Borkiewicz	
Kody dominujące w memach internetowych dotyczących historii Polski	237

CHRONICLE

Scientific conference: “The fate and significance of the heritage of monasteries dissolved in former Royal Prussia. On the 180th anniversary of the dissolution of the last monasteries in Gdańsk”. (Gdańsk, 22 October 2015)	251
---	-----

REVIEWS

<i>Zbiór tłoków i stempli pieczętnych w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu, pod redakcją Piotra Pokory, przy współpracy Marcina Hlebionka, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Poznań 2015, ss. 325 (Krzysztof Maciej Kowalski)</i>	257
Jarosław Dutkowski, <i>Złoto czasów dynastii Wazów</i> , t. 1, Stowarzyszenie Numizmatyków Polskich, Gdańsk 2015, ss. 544 oraz t. 2, Stowarzyszenie Numizmatyków Polskich, Gdańsk 2016, ss. 560 (Tomasz Maćkowski)	262
Zbigniew Zajchowski, <i>Elbląg wczoraj – Elbląg dziś</i> , Uran, Elbląg 2017, ss. 232 (Agnieszka Krzywdzińska)	267